

2009. március 12., csütörtök

32. tekintettel a nemzetközi pénzügyi válságra, amely Európát is elérte, és a Nyugat-Balkánon közvetett hatást gyakorolhat a kereskedelemre és a külföldi befektetésekre, felkéri a Bizottságot, hogy kísérje figyelemmel a fejleményeket, és amennyiben szükséges, fogadjon el megfelelő intézkedéseket a stabilizációs és társulási folyamat zökkenőmentes folytatása érdekében, amely fontos tényező a régió stabilitása és az EU érdekei szempontjából;

33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság kormányának és parlamentjének.

A volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék megbízatása

P6_TA(2009)0136

Az Európai Parlament 2009. március 12-i ajánlása a Tanácshoz a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnök kivizsgálását végző nemzetközi törvényszék mandátumáról (2008/2290(INI))

(2010/C 87 E/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Annemie Neyts-Uyttebroeck és mások által az ALDE képviselőcsoport nevében a Tanácshoz intézett, a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnök kivizsgálását végző nemzetközi büntetőtörvényszék („Törvényszék”) mandátumáról szóló ajánlásra irányuló javaslatára (B6-0417/2008), amely azokra a köztársaságokra vonatkozik, amelyek 1991. június 25-ig a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság területét alkották, azaz Bosznia és Hercegovinára, Horvátországra, Macedóniára, Montenegróra, Szerbiára, Koszovóra és Szlovéniára,
- tekintettel arra, hogy a Törvényszék az ENSZ Európában működő és európai ügyekkel foglalkozó bírósága, amelyet ideiglenes intézményként 1993-ban hoztak létre kifejezetten azzal a céllal, hogy kivizsgálja a volt Jugoszláviában 1991 óta a nemzetközi humanitárius jog ellen elkövetett jogsértések súlyos eseteit, és bíróság elé állítsa a felelősöket,
- tekintettel arra, hogy abban az időben a volt Jugoszlávia belső igazságszolgáltatási rendszerei nem tudtak vagy nem akartak nyomozást indítani és vádat emelni a felelősök ellen,
- tekintettel arra, hogy a Törvényszék 161 személy ellen emelt vádat, hogy 116 vádlott ellen zárult le az eljárás, hogy jelenleg számos vádlottal szemben folyik eljárás különböző szakaszokban a Törvényszék előtt, hogy mindössze 5 vádlott ügye van tárgyalás előtti szakaszban a bírósági tárgyalás megkezdésére várva, és hogy a vád alá helyezett személyek közül csak ketten, Ratko Mladić és Goran Hadžić vannak továbbra is szabadlábon ⁽¹⁾,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa S/RES/1503 (2003) és S/RES/1534 (2004) számú határozataira, amelyek felhívták a Törvényszéket arra, hogy tegyen meg minden lehetséges intézkedést annak érdekében, hogy 2010 végéig valamennyi munkáját befejezze („befejezési stratégia”),
- tekintettel arra, hogy a befejezési stratégiában előirányzott időpontok céldátumok, és nem abszolút határidők,

⁽¹⁾ A Nemzetközi Törvényszék elnökének az ENSZ Biztonsági Tanácsához intézett levele, S/2008/729, 2008. november 24.

2009. március 12., csütörtök

- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa S/RES/1534. (2004) számú határozatának (6) bekezdése szerint a Törvényszék elnöke és főügyésze által a befejezési stratégia végrehajtása irányába tett előrelépésről benyújtott hathavi értékelésekre,
 - tekintettel a 2008. december 23-án konszenzussal elfogadott, a ruandai nemzetközi büntetőtörvényszék és a volt jugoszláviai nemzetközi büntetőtörvényszék személyzetének megtartására irányuló ösztönzőkre vonatkozó átfogó javaslatról szóló A/RES/63/256 számú ENSZ közgyűlési határozatra,
 - tekintettel az Európai Unió és tagállamai által a Törvényszék és munkája iránt tanúsított jelentős és következetes támogatásra,
 - tekintettel arra, hogy a Törvényszékkel való teljes együttműködés az EU nyugat-balkáni országokkal kapcsolatos politikájának meghatározó elemévé vált,
 - tekintettel a Szrebrenicáról szóló, 2009. január 15-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 114. cikkének (3) bekezdésére és 83. cikkének (5) bekezdésére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A6-0112/2009),
- A. mivel a Hágában található Törvényszék és az általa végzett munka kiérdemelte az EU és tagállamai teljes mértékű, folyamatos támogatását.
- B. mivel a Törvényszék precedensértékű ítéleteket hozott a népiirtás, a háborús bűnök és az emberiség elleni bűncselekmények tekintetében, és mivel máris jelentős mértékben hozzájárult a nyugat-balkáni megbékélési folyamathoz, ezzel hozzájárulva a béke helyreállításához és fenntartásához a térségben,
- C. mivel a Törvényszékkel való teljes együttműködés egyike volt azoknak a szigorú feltételeknek, amelyeket az EU a régió országaival létrehozott szerződéses kapcsolat feltételül szabott,
- D. mivel a Törvényszék világszerte hozzájárult a konfliktusok rendezésére és a konfliktusokat követő fejlesztésekre vonatkozó új normák megalapozásához, az esetleges jövőbeni ad hoc törvényszékek számára tanulságokkal szolgált és bizonyította, hogy az eredményes és átlátható nemzetközi igazságszolgáltatás lehetséges, és mivel széles körben elismerik a nemzetközi büntetőjog kialakításához való hozzájárulását,
- E. mivel a Törvényszék által kiadott vádindítványok, határozatok és ítéletek egy részét vitathatónak tekintették a Nyugat-Balkán különböző részein és a térségen kívül; mivel ezekből a reakciókból értékes tanulságok vonhatók le, amelyek a Törvényszék örökségének részét képezik, de mivel egyúttal kiemelik a fellebbviteli tanács, valamint a tájékoztatási program létrehozásának szükségességét;
- F. mivel a Törvényszék továbbra is sokrétű tájékoztató tevékenységet folytat – többek között a tárgyalások helyi média általi közvetítésének megkönnyítésével, helyben tartózkodó tisztviselőinek közvetlen tájékoztató tevékenységével és a háborús bűnökkel foglalkozó nemzeti igazságügyi intézményeknél végzett kapacitásépítési erőfeszítésekkel, valamint a legjobb gyakorlatok azonosítására irányuló számos projekttel kapcsolatosan – azzal a céllal, hogy az érintett országokat közelebbről megismertesse munkájával,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2009)0028.

2009. március 12., csütörtök

- G. az ENSZ Biztonsági Tanácsa S/RES/1503 (2003) és S/RES/1534 (2004) számú határozataira, amely felhívta a Törvényszéket és a Ruandában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló Törvényszéket arra, hogy 2004 végéig fejezzék be az összes nyomozást, 2008 végéig az összes elsőfokú bírósági tárgyalást és 2010-ig a teljes munkavégzést; mivel a Törvényszék jelezte, hogy nem fogja tudni befejezni az elsőfokú bírósági tárgyalásokat 2009 vége előtt, többek között a fellebbezések nagy száma miatt; mivel ezért az ENSZ Biztonsági Tanácsának új határozatára van szükség a Törvényszék mandátumának meghosszabbítása céljából,
- H. mivel a Törvényszék kezdeményező szerepet vállalt az ENSZ Biztonsági Tanácsa által a fent említett határozatokban kidolgozott és „befejezési stratégia” néven ismertté vált terv kidolgozásában, amelynek célja, hogy biztosítsa küldetésének megfelelő időben és az érintett országok belső jogrendszerével összehangolt módon történő sikeres befejezését,
- I. mivel a terv a Törvényszék mandátumának befejezése vonatkozásában három szakaszból és céldátumból áll, és mivel a jelenlegi cél az összes eljárás (a tárgyalások és a fellebbezések) 2011-ig történő befejezése, kismértékű áthúzódással 2012-re; mivel ezen eredmények elérése érdekében a Törvényszék a joghatósága alá tartozó területeken elkövetett bűnökkel vádolt legmagasabb rangú személyekre összpontosít, és a közepes vagy alacsony rangú vádlottak ellen indított eljárásokat átadta az illetékes nemzeti igazságügyi hatóságoknak és a vádlottakkal szemben egyesített eljárásokat folytatott, ennek ellenére figyelmet kell fordítani annak biztosítására, hogy az ügyek egyesítése ne sértse a vádlott jogait; mivel a nemzeti ügyészségek és bíróságok maguk is indíthatnak és tárgyalhatnak ilyen ügyeket, és ezt meg is teszik, azonban néhány nemzeti ügyészség és bíróság nem képes vagy nem hajlandó a büntetőeljárásokat a méltányos eljárások nemzetközi előírásai és normái szerint lefolytatni és a nemzeti bíróságok hatáskörébe utalás néhány esetben a közvetlenül érintett áldozatok és tanúk körében ellenállást okozott,
- J. mivel a Törvényszék három Elsőfokú Tanácsa és a Fellebbviteli Tanács megőrizte teljes produktivitását, és többvádlottas ügyeket tárgyal; mivel az ügyek illetékes nemzeti bíróságok joghatóságába történő utalása jelentős hatással volt a Törvényszék általános munkamennyiségére, de mivel rajta kívül álló tényezők okoztak bizonyos késéseket és további, előre nem látható késések sem zárhatók ki;
- K. mivel azt a két fennmaradó személyt, Ratko Mladićot és Goran Hadžićot, akik ellen a vádiratot elfogadták, bíróság elé kell állítani, és mivel letartóztatásuk a Törvényszék Alapokmányának 29. cikke szerint az államok kötelező együttműködésétől függ, többek között a szökevények felkutatása, őrizetbe vétele és letartóztatása, valamint a például a belföldi levéltárakban található okiratok átadása terén,
- L. mivel a Törvényszék Alapokmányának 21. cikke minden terhelt számára biztosítja azt a jogot, hogy a tárgyaláson személyesen jelen lehessen, és mivel a Törvényszék még terjedelmes bizonyítékok birtokában sem folytathatná le az eljárást a vádlott távollétében,
- M. mivel a Törvényszék elkötelezettsége mandátumának gyors befejezésére elismert, de mivel a le nem zárt ügyek tárgyalását úgy kell lefolytatni, hogy ne kerüljenek irreális időzavarba, mivel az ilyen időzavar sértheti a vádlottak tisztességes tárgyaláshoz fűződő jogát, mivel nem lehet olyan egyszerűsítést alkalmazni, amely még inkább kockára teszi a Törvényszék előtt tanúskodó áldozatok és tanúk biztonságát és jólétét, és mivel a Törvényszéknek az ügyek lezárásával kapcsolatos stratégiájára előirányzott céldátum nem jelenthet büntetlenséget a két szökésben lévő személy számára, és nem eredményezhet indokolatlan időzavart a folyamatban lévő tárgyalásokon,
1. a következő ajánlásokat címezi a Tanácsnak:
- a) emlékeztet arra, hogy a nemzetközi közösségnek a Törvényszék felállítására vonatkozó döntése alapértékként tükrözte az igazság keresését és a büntetlenség elleni küzdelmet; miközben teljes mértékben támogatja a Törvényszék munkáját, rámutat arra, hogy az csak akkor valósul meg teljes mértékben, ha a folyamatban lévő bírósági tárgyalások indokolatlan késedelem nélkül lezárthatók, és a még szökésben lévő két személyt bíróság elé állítják, és ellenük a tárgyalást lefolytatják;

2009. március 12., csütörtök

- b) hangsúlyozza, hogy a gyorsabb eljárásokra való törekvés nem folytatható a jogszerű eljárás követelményeinek feláldozásával, és ismételten hangoztatja azt a napjainkban általánosan elfogadott nézetet, amely szerint a Törvényszék munkáját az utókor nem kizárólag az alapján fogja megítélni, hogy sikerül-e elítélnie a joghatósága alá tartozó legsúlyosabb bűnökért felelős személyeket, hanem az alapján is, hogy ezt a tisztesség legszigorúbb normáival összhangban tette-e;
- c) aggodalommal állapítja meg, hogy a Törvényszéken dolgozó, magasan kvalifikált személyzet megtartása a tárgyalások és a fellebbezések sikeres lezárásának döntő tényezője, és hogy a hátralévő tárgyalások befejezéséhez szükséges intézményes speciális ismeretek elkerülhetetlen elvesztését a befejezési stratégiában előirányzott menetrend is súlyosbítja; üdvözlí e tekintetben a fentebb említett, az ENSZ Közgyűlése által elfogadott, az ügyek lezárásával kapcsolatos stratégiai ütemtervvel összhangban a nemzetközi büntető törvényszékek személyzete számára szerződéses felajánlását és a kulcsfontosságú személyzet megtartását célzó nem monetáris ösztönzők kiaknázását lehetővé tevő A/RES/63/256 számú határozatot;
- d) hangsúlyozza a tényt, hogy másfelől az ügyek lezárásával kapcsolatos stratégia megvalósítása tekintetében megállapított időpont hozzájárul a Törvényszék eredményességéhez, azonban másfelől az igazság, illetve Ratko Mladić és Goran Hadžić eljárásának folytatása érdekében az időpont semmiképp sem jelentheti a Törvényszék tevékenységeinek határidejét;
- e) ezért kéri a Tanácsot, hogy sürgősen vizsgálja meg, hogy kilátásba kell-e helyezni a Törvényszék mandátumának két évvel történő meghosszabbítását, és hogy ez elegendő lenne-e, figyelembe véve, hogy a mandátum bármilyen meghosszabbítását nem csupán az idő szempontjából, de az eredményekhez képest, és a tekintetben is mérlegelni kell, hogy az ENSZ megfelelő struktúráin belül kezdeményezze e kérdések vizsgálatát;
- f) felhívja a Tanácsot, hogy bátorítsa az ENSZ Biztonsági Tanácsát arra, hogy kötelezze el magát a Törvényszék számára megfelelő források és támogatás biztosítása mellett, a Törvényszék általános költségvetése által, a Törvényszék mandátuma végéig;
- g) sürgeti a Tanácsot, hogy folytassa erőfeszítéseit arra készítendő az érintett országokat, hogy fokozzák fellépéseiket a két szökésben lévő vádlott elfogása érdekében és tisztázza az ENSZ-nél, hogy nagyon egyértelműen meg kell határozni, hogy a két szökevény ellen vagy a Törvényszék által, vagy a fennmaradó mechanizmusok révén kell a büntetőeljárást lefolytatni, így elkerülhető a büntetlenség látszata;
- h) hangsúlyozza, hogy az Ante Gotovina, Mladen Markač és Ivan Čermak tábornokok elleni eljáráshoz elengedhetetlen fő dokumentumokat át kell adni az illetékes hatóságoknak; kiemeli, hogy meg kell valósítani Sege Brammertz, a Nemzetközi Törvényszék főügyészeének legutóbbi felhívásait a szóban forgó hiányzó dokumentumok helyének meghatározása és a Nemzetközi Törvényszék rendelkezésére bocsátása tekintetében;
- i) rámutat arra, hogy az EU-nak továbbra is hangsúlyoznia kell, hogy a koppenhágai kritériumok teljesítése magában foglalja a teljes mértékben működő olyan igazságszolgáltatás meglétét, amely képes kezelni a humanitárius jog megsértése tekintetében lefolytatott esetleges bírósági tárgyalásokat, amikor a Törvényszék már nem működik; felhívja a Tanácsot, hogy határozzon meg egyértelmű szabályokat a nyugat-balkáni országok igazságügyi területen elért teljesítményének értékelése terén a Törvényszék mandátumának lejártja után, többek között annak biztosítása céljából, hogy a bebörtönzés feltételei megfelelnek a nemzetközi szabályoknak és hogy ragaszkodnak a Törvényszék ítéleteihez és felhívja az EU-t, hogy fokozza a háborús bűnökkel kapcsolatos belföldi nyomozások és büntetőeljárások támogatását, például a bűnüldöző, bírósági és ügyészi hatóságok számára segítségnyújtás révén, ideértve a képzés és a tanúvédelem finanszírozását;
- j) elismeri, hogy továbbra is az államok elsőbbsége marad a nemzetközi rendszer sarokköve, és rámutat arra, hogy feltétlenül szükséges, hogy a nemzetközi közösség is támogassa a balkáni országok hazai kapacitásainak fejlesztését annak érdekében, hogy a helyi bíróságok folytathassák a Törvényszék által megkezdett munkát; támogatja a jelenlegi uniós finanszírozást, amelyben például a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze keretében folytatott tájékoztatási programok részesülnek; ezzel összefüggésben felhívja a Tanácsot, hogy fontolja meg a Törvényszék fennmaradási stratégiája számára nyújtott támogatása növelését, és szorgalmazza a bírósági és az ügyészségi testületek közötti együttműködés fokozását a Nyugat-Balkánon, különösen a kiadatást és a kölcsönös jogi segítségnyújtást magában foglaló esetekben;

2009. március 12., csütörtök

- k) megállapítja, hogy a Törvényszék – felszámolását követően – fennmaradó feladatainak ellátására szolgáló egyértelmű mechanizmus megléte központi jelentőségű lesz annak biztosítása érdekében, hogy öröksége megerősítse azokat az elveket, amelyek létrehozását ihlették;
- l) felkéri a Tanácsot, hogy az ENSZ megfelelő struktúráin belül haladéktalanul kezdeményezze a sürgős és a hosszabb távú fennmaradó feladatok – például a tanúvédelem, a tanúk megfélemlítésével szembeni védelem, a bíróság megsértésével kapcsolatos ügyek, a tisztázó bizonyíték felmerülése esetén végrehajtandó felülvizsgálatok, a térségbe utalt ügyek nyomon követése (amelyet jelenleg a Törvényszék Főügyészi Szolgálat végez az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezeten [EBESZ] keresztül), a fogva tartás körülményei és a kegyelemre vagy a büntetések átváltoztatására vonatkozó kérdések stb. tekintetében – kezelésére szolgáló mechanizmus érdekében előirányzott eljárások kidolgozását; javasolja a Törvényszék, a Ruandában elkövetett humanitárius bűncselekményeket vizsgáló Törvényszék, valamint a Sierra Leone-i különleges bíróság fennmaradó feladatait intéző közös hivatal esetleges felállítására irányuló javaslat betervezését az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé;
- m) emlékezteti a Tanácsot, hogy az EU-nak képviselnie kell különleges érdekeltiségét a Nemzetközi Törvényszék hagyatékának megőrzésében azáltal, hogy biztosítja, hogy levéltárát megfelelően biztonságos helyen – lehetőleg a Nyugat-Balkánon – tárolják, azok a lehető leghiánytalanabbak és leghozzáférhetőbbek legyenek, illetve az iratok a világhálón is hozzáférhetőek legyenek; javasolja, hogy biztosítsanak a szabad hozzáférésre vonatkozó megfelelő garanciákat is valamennyi ügyész és védőügyvéd számára, és megfelelő időtartam elteltével a történészek és a kutatók számára is;
- n) hangsúlyozza, hogy a Törvényszék hagyatékának az általános megbékélési folyamathoz kell kapcsolódnia; ezzel összefüggésben felhívja a nyugat-balkáni államokat és az EU-t, hogy támogassák az áldozatokat segítő, az etnikumok közötti párbeszédet és megértést előmozdító és az igazság és a megbékélés keresését támogató nem kormányzati szervek és egyéb intézmények munkáját;
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ Biztonsági Tanácsának és a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnök kivizsgálását végző nemzetközi büntetőtörvényszék elnökének.

Ötödik Víz Világfórum Isztambulban, 2009. március 16-22.

P6_TA(2009)0137

Az Európai Parlament 2009. március 12-i állásfoglalása a 2009. március 16–22 között Isztambulban megrendezendő ötödik Víz Világfórum kapcsán a vízről

(2010/C 87 E/31)

Az Európai Parlament,

- tekintettel Marrákesben (1997), Hágában (2000), Kiotóban (2003) és Mexikóvárosban (2006) megrendezett korábbi négy Víz Világfórum zárónyilatkozatára,
- tekintettel az 1992. évi dublini konferencia nyilatkozatára, amely a víz értékét valamennyi felhasználás esetén elismerő integrált vízgazdálkodást javasolt, és megfogalmazza azt az elvet, hogy a víznek gazdasági értéke van,